

Miljø- og
Fødevareministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 1. maj 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1 til L 164, forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse (Forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-beskyttede arealer), stillet den 22. april 2020 af Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.

Spørgsmål nr. 1 til L 164

”Vil ministeren kommentere henvendelsen af 22/4-20 fra Landbrug & Fødevarer om forslaget indskrænkning af råderet over områder m.m., jf. L 164 - bilag 3?”

Svar

På omkring en tiendedel af de naturområder, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, tillades i dag en drift med sprøjtning, gødskning og omlægning. Det går ud over biodiversiteten, og derfor har mange af arealerne i dag en begrænset naturværdi. Med forbuddet vil der blive bedre levevilkår for dyr og planter, og med tiden vil der komme flere og flere forskellige arter til.

Miljø- og Fødevareministeriet har estimeret, at ca. 37.000 ha § 3-beskyttede arealer, hvor der i dag kan være en lovlig drift med sprøjtning, gødskning og omlægning, kan blive berørt af det foreslåede forbud. Vurderingen er baseret på Landbrugsstyrelsens informationer fra Markbloksystemet og de informationer om dyrkning, som landmændene melder ind.

Det er estimeret, at det foreslåede forbud kan medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser på ca. 40 mio. kr./år fordelt på ca. 9.000 bedrifter. Heraf udgør ca. 19 mio. kr. det udbyttetab, der kan være på arealerne, når der ikke længere må sprøjtes, gødskes og omlægges. Endvidere indgår det i beregningerne, at forbuddet kan medføre afledte økonomiske konsekvenser på ca. 12 mio. kr./år som følge af tab af harmoniareal og ca. 9 mio. kr./år som følge af mistede kvælstofkvoter.

Det indgår således i beregningerne af de erhvervsøkonomiske konsekvenser, at der vil være et udbyttetab på de berørte arealer. Det kan betyde, at landmænd enten skal købe ekstra foder eller have færre dyr.

Det kan ikke udelukkes, at forbuddet kan få nogle landmænd til at vælge at stoppe med afgræsning eller høslæt af de berørte § 3-beskyttede arealer. Men afgræsning eller høslæt kan ikke opveje den negative påvirkning af naturen på arealer, når der gødskes eller omlægges. Derfor er den samlede effekt af forbuddet en forbedring for naturen på arealerne – også selvom arealerne ikke afgræsses eller anvendes til høslæt. Der vil fortsat kunne ydes støtte til pleje af græs- og naturarealer efter den eksisterende ordning, i det omfang arealerne lever op til de gældende kriterier i tilskudsordningen.

Det foreslås, at forbuddet mod sprøjtning, gødskning og omlægning træder i kraft den 1. juli 2022. Dette giver lodsejerne mulighed for at indrette driften af de berørte § 3-beskyttede arealer til de nye regler.

Forbuddet har efter Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering karakter af generel, erstatningsfri regulering. I almindelighed vurderes forbuddet at have begrænset intensitet. Forbuddet vil dog ramme den enkelte lodsejer med varierende intensitet. For de fleste bedrifter vil forbuddet berøre få arealer, som udgør en mindre del af bedriften. Hvis forbuddet måtte have karakter af ekspropriation for konkrete bedrifter, kan der eksproprieres eller dispenseres fra forbuddet. Det vil bero på en konkret vurdering i den enkelte situation.

Lea Wermelin

/

Charlotte Brøndum